

Foto: Hans Wels

Binnenstad Bewoners Netwerk Nieuws maart 2015, uitgave 107

Van station NS naar de binnenstad

In de voormalige Henricuskerk in het Soesterkwartier bliken deskundigen onlangs terug op de ontwikkeling van het Centraal Stedelijk Gebied in de afgelopen twintig jaar. Aan de verbindingen tussen station en Soesterkwartier is inmiddels veel verbeterd, maar een rotte appel blijft nog steeds de route Stationsstraat-

Van Asch van Wijkstraat naar het centrum. Een probleem dat nu al decennialang speelt. De oostzijde van de route is inmiddels volgeplempt met kantoorcolossen die grotendeels leeg (gaan) staan. Tussen de gebouwen is nauwelijks levendigheid te bespeuren. Zelfs alle vrij nieuwe kiosken tegen de Phoenix-garage staan nu leeg.

'Route is een no-go-area'

De westzijde oogt niet veel beter, met de parkeerplaatsen van de panden aan de Spoorstraat meteen aan de Stationsstraat; nog steeds dus onbebouwd. Na de huidige crisis hoopt men hier verbetering in aan te brengen, maar dat was het voornemen twintig jaar geleden ook al. Elke treinreiziger die naar de binnenstad wil, moet nu eerst deze, zelfs als

Foto: Johan Riemersma

Van Asch van Wijkstraat-Stationsstraat

no-go-area gekenschetste, route overleven, alvorens zich te kunnen storten in de levendigheid van onze bruisende binnenstad. – Als hij of zij die al kan vinden. [JR]

Foto: Johan Riemersma

De kiosken bij de Phoenix-garage

Gratis concerten in De Observant

In de Evenementenkalender op de laatste pagina van deze nieuwsbrief staat het weer aangekondigd: 'Elke woensdagavond gratis live muziek in stadscafé De Observant.' Alle Amersfoorters kunnen dus vlak bij huis profiteren van mooie concertjes in een prachtige middeleeuwse entourage. Het Observantenklooster werd omstreeks 1475 gebouwd door Franciscaner monniken, die wegens hun strenge kloosterregels de titel kregen van Observanten ('gehoorzaamenden').

Hun klooster is in 1495 afgebrand en later herbouwd. Helaas is de bijbehorende kapel in 1587 afgebroken, nadat hier het protestantisme in zwang was gekomen. Maar de prachtige kloosterhof bestaat nog steeds en heet tegenwoordig Hof der barrevoetsbroeders. Op deze binnenplaats of binnen in het stadscafé worden de concertjes gegeven door topartiesten van diverse genres. Aanvang: 20.30 uur. [HV]

Zie: observant.nl/cultuur-agenda/

Foto: Hein Visser

Het Observantenklooster

Woningen te koop in 'Zogstraatkwartier'

Tussen de Pothstraat en de Coninckstraat werden en worden de woningen van woningcorporatie de Alliantie verkocht. De woningbouwvereniging verhuurde hier tot vorig jaar de ruim honderdveertig panden die tachtig jaar geleden werden gebouwd in het laatste grote 'inbreidingsgebied' van de binnenstad.

In de jaren dertig van de vorige eeuw stonden er nogal wat verspreide krotwoningkjes langs de Zogstraat, zoals de Pothstraat toen nog heette. De gemeente liet er huurwoningen bouwen met rijks-gelden, in het kader van de zogeheten werkverschaffing. Het Zogstraatkwartier werd in 1935 het grootste project van sociale woningbouw in de binnenstad. Dertig jaar geleden heeft de woningbouwvereniging alle woningen nog opgeknapt en uitgebreid met aanbouwkeukens. Begin 2014 is de Alliantie gestart met de verkoop aan 'zittende' huurders. Velen hebben hun pand toen gekocht, maar als er nu een huurder vertrekt, wordt de woning op de vrije markt verkocht. De prijzen variëren van € 130.000 tot € 175.000.

'Deze woningen zijn erg geliefd,' aldus Joke Hartzema van de Alliantie. 'Zodra de

woning leeg is, wordt deze geadverteerd op www.benopzoek.nl/. De huidige bewoners zijn niet verplicht om

te kopen of te verhuizen. Bij de Alliantie vinden ze het overigens opvallend dat jongeren die hun ouderlijk huis hebben verlaten, graag terugkeren naar hun buurtje. En wat vinden de mensen die al tientallen jaren in deze buurt wonen ervan dat overal nieuwe kopers opduiken? Bij de Alliantie constateren ze dat oude bewoners het over het algemeen prima vinden en zich verheugen op de komst van jongeren. [HV]

Foto: Hein Visser

Hoek Pothstraat - Sint Annastraat

Verborgene interieurs Een 'genadige kerker'

Onder het pand aan 't Zand 39 bevinden zich zeven gewelfkelders, die dateren uit de tijd van het Sint Agathaklooster. Dit klooster werd vóór 1400 gesticht en de bijbehorende Sint Aagtenkapel werd gebouwd tussen 1408 en 1410. In de *Cronyk van Sint Aagten Convent* uit de vijftiende tot zeventiende eeuw kun je lezen hoe de nonnen hier indertijd leefden. De ene ramp volgde na de andere: belegeringen door de Geldersen, enorme stadsbranden, rooftochten door geuzen en wol-

ven, hongersnood, een muizenplaag, de pest... en het kleinere menselijk leed. Zoals dat van Mechtelt Rutgers en de nonnen om haar heen. In 1629 loopt zij weg uit het klooster, met medeneming van haar beddegoed en kleren. Maar ze krijgt berouw en keert terug. Na uitgebreid boete te hebben gedaan, wordt ze weer in genade aangenomen door de prior van Windesheim, het moederklooster, en de nonnen richten een 'genadige kerker' voor haar in.

Maar er ontstaat gekrakeel; ze gaat er op nieuw vandoor, belandt in de gevangenis en wordt door de prior in een ander klooster geplaatst.

Tenslotte zweert ze dat ze tegen haar wil in het klooster is beland en non is gemaakt. Ze wordt vrijgelaten. Haar familie eist en ontvangt de dertig gulden terug die het klooster bij haar intreding had gekregen.

De *Cronyk van Sint Aagten Convent* is in te zien bij Archief Eemland. [AW]

Foto: R.J. Stöver, Erfgoedfoto.nl

Zonnepanelen in de binnenstad

Vanwege de grote historische kwaliteiten is de hele Amersfoortse stadskern binnen de tweede omwalling door het rijk aangewezen als beschermd stadsgezicht. Behalve de monumentale gebouwen spelen ook de gebouwen daartussen een belangrijke rol voor de kwaliteit en de samenhang van de binnenstad.

Omdat de (vaak historische) daken en het totale 'dakenlandschap' (de grote variatie aan hellende daken samen) karakteristiek en waardevol worden geacht, zal volgens het voorgenomen gemeentebestuur het plaatsen van zonnepanelen en vergelijkbare voorzieningen in de binnenstad maar zeer beperkt mogelijk zijn. Vooralsnog is dat alleen toegestaan op platte daken wanneer deze onzichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte.

De Zonnehof en de Schimmelpenninckbuurt zijn voor zonnepanelen vergunningvrij. [JR]

Buurtbudget 2015

Uiterlijk 16 maart aanvragen

In BBN-Nieuws 106 van januari was te lezen dat binnenkort de projecten voor het buurtbudget 2015 zullen worden vastgesteld. Begin Maart waren achttien projecten bij de buurtbudgetcommissie binnengekomen. Wilt u nog een aanvraag doen? Dan moet dat snel gebeuren!

De voorgaande jaren was het thema voor het buurtbudget 'Ontmoeten in de Binnenstad'. Ook in 2015 wordt dat thema gehanteerd, maar de buurtbudgetcommissie wil ook nadrukkelijk een accent leggen bij het samenwerken van bewoners in de binnenstad.

Het aanvraagformulier voor het buurtbudget kunt u downloaden op www.bbn-amersfoort.nl. Inzenden is mogelijk tot en met 16 maart 2015. Op de website kunt u ook lezen aan welke regels een aanvraag moet voldoen. [HW]

Verrassend klassiek: Amersfoortse jongeren verzorgen een gastoptreden voor een enthousiast publiek (2014)

Het is stil op het Boeddha-terrein

Utrechtseweg 2-4, waar tot de sloop Chinees restaurant Boeddha gevestigd was (en daarvoor restaurant De Witte) is al jarenlang een rommelig, braakliggend terrein. Al die tijd zit er weinig beweging in het realiseren van nieuwe bebouwing op het perceel. Na het faillissement van Van Hoogevest kwam het terrein in handen van Belmont Investment, die er een prestigieus kantorencomplex met parkeerkelder wilde realiseren. De vijf jaar oude bouwvergunning is een halfjaar geleden door de gemeente Amersfoort ingetrokken.

Holle kies aan de Stadsring blijft nog lang onbebouwd

Inmiddels heeft de projectontwikkelaar een nieuw principeplan ingediend voor de bouw van appartementen, met op de begane grond commerciële functies. Dit plan wordt nu door de gemeente getoetst, waarna het wellicht verder kan worden uitgewerkt. Het kan dus nog lang duren voor het terrein daadwerkelijk wordt bebouwd.

Ondermeer door de BBN-werkgroep-groen is een voorstel gedaan om een tijdelijk buurtparkje met outdoor-sportfaciliteiten te realiseren op het Boeddha-terrein. Helaas wilde de eigenaar niet meewerken aan een tijdelijke groene invulling. [JR]

Foto: Johan Riemersma

Kaalslag aan de Stadsring

Als als áls... de dijken bezwijken

Overstroming van het Spui in 1916

Rijkswaterstaat tekende het stuk van onze binnenstad dat overstroomt als de Afsluitdijk en alle Eemdijken het begeven.

Bij een echte watersnood staan stukjes binnenstad tot wel twee meter onder water, terwijl het overgrote deel van Amersfoort nog steeds droge voeten houdt.

Meer op bbn-amersfoort.nl/overstroming.pdf

Nieuwe voorzitter BBN

Sinds kort heeft het BBN een nieuwe voorzitter. Toon van Dijk heeft het stokje overgedragen aan Justia Heijkoop.

Justia woont al jaren aan de Waltoren. In het dagelijks leven is ze beeldend kunstenaar, docent en kindercoach. Bij het BBN was ze al actief in de werkgroep Buurtbudget. In een volgend nummer hopen we haar verder aan u voor te stellen. [HM]

Pareltjes van de binnenstad

Voorgevel binnenshuis

In de voormalige Muziekschool loopt een rare gang. Aan de ene kant kijk je door

de ramen op straat (in de Muurhuizen) en aan de andere kant staat een binnenmuur die óók ramen heeft en die vroeger de voorgevel van het pand is geweest. In het jaar 1561, om precies te zijn, want toen werd het gebouwd. De gang zit dus in een uitbouw die er later vóór is gezet. De oude voorgevel van Muurhuizen 1-3 staat boven op het fundament van de eerste stadsmuur. Bij zeven andere Muurhuizen werden later traptorentjes en portaaltjes toegevoegd, waardoor de rooilijn van de straat ook dáár verspringt. En in elk van die zeven andere panden kun je een buitengewoon dikke binnenmuur vermoeden op de plek waar vroeger de voorgevel moet hebben gestaan. Voordat Muurhuizen nummers 1 en 3 als Muziekschool werden ingericht, was hier het Oude Mannen- en Vrouwenhuis der Hervormde Diaconie gevestigd. [HV]

Bauke Menheere, een jonge goudsmid op de Kamp

Zzp'er uitgelicht

Even voorbij de Kamperbinnenpoort zit op Kamp nummer 13 sinds enkele jaren een jonge goudsmid: Bauke Menheere. De winkel annex werkplaats oogt fris en relaxed. Menheere, die zijn opleiding heeft gevolgd in Schoonhoven, geeft op zijn beurt zijn kennis ook weer door, want hij is een erkend leerbedrijf.

Anders dan een gewone juwelier, repareert en graveert de goudsmid zelf en hij maakt, liefst in samenspraak met de klant, ontwerpen voor persoonlijke sieraden en voert deze ook uit. Speciaal daarbij is het hergebruik van bijvoorbeeld geërfde sieraden in een meer eigentijds ontwerp. Zijn eigen stijl noemt hij 'strak en stoer en zeker robuust'.

Bij mooie (edel)-stenen streeft hij naar zettingen

waarbij de aandacht op de steen gericht blijft, maar die niet ten koste gaan van de stevigheid van de zetting. Met de graveermachine kan hij ook foto's overzetten op metaal.

Menheere werkt graag met bijzondere metalen als zirkonium, titanium of het oorspronkelijk uit Japan komende

Bauke Menheere bij zijn graveermachine

mokumé, een uit vele laagjes verschillende metalen bestaand halffabrikaat. Zirkonium wordt veel toegepast in de nucleaire industrie, maar kan na verhitting ook een diepzwart en zeer hard

element voor een sieraad opleveren, dat prachtig te combineren is met bijvoorbeeld zilver.

Gevraagd naar de mysterieuze naam van zijn bedrijf, B.G.L. Gold and Silver, verklaart hij dat hij bij zijn geboorte – in Baarn – de voornamen: Bauke Gilles en Lodewijk heeft meegekregen. [JR]

'Strak en stoer en zeker robuust'

Evenementenkalender

Iedere zondag	Koopzondag binnenstad
Iedere woensdag	gratis live muziek, stadscafé 'De Observant'
14-3	Salsa aan de Eem, Zandfoort aan de Eem
15-3	KunstKijkRoute, binnenstad
17-3	Pubquiz, Zandfoort aan de Eem
27, 28 en 29-3	Sofie aan Tafel
28-3	Smaak van de Streek, Grote Koppel (Eemkade)
4-4 en 18-4	Snuffelmarkt, Lieve Vrouwekerkhof
7-4	Pubquiz, Zandfoort aan de Eem
11-4	Salsa aan de Eem, Zandfoort aan de Eem
11-4 en 12-4	Smartlappenfestival, binnenstad
19-4	KunstKijkRoute, binnenstad
2-5 en 16-5	Snuffelmarkt, Lieve Vrouwekerkhof
14-5 t/m 17-5	Proef Amersfoort, Hof
t/m 6-4	Breed verzameld, collectie Van Schaik, museum Flehite
t/m 6-4	Most Fragile, museum Flehite
t/m 3-5	Move on! 100 jaar animatiekunst, kunsthof KAdE
t/m 17-5	Mondriaanhuizen, Modernistische architectuur in de hedendaagse kunst, Mondriaanhuizen
t/m 31-5	Was, papier en potlood, De Vensterbank van Anne-Marie van Sprang, Bergstraat 32

SENIORENTAFEL, GRAND CAFÉ HEMELS LANGESTRAAT

17/03/15 - 10.30 U
21/04/15 - 10.30 U
19/05/15 - 10.30 U

Colofon

Redactie

Ien Deltrap (eindredactie)
Erik de Waal (opmaak)
Josje van Enst (assistentie opmaak)
Johan Riemersma
Hein Visser
Hans Wels
Agnes Witte

Aan dit nummer werkten verder mee

Hans Meijerink
Ton Reichgelt
Francien Snieder
Jos Stöve
R.J. Stöver

Contactgegevens BBN

Post: Teut 67, 3811 WN, Amersfoort
Email: info@bbn-amersfoort.nl
Web: www.bbn-amersfoort.nl
Facebook: www.facebook.com/bbn.amersfoort